

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σχετικά με το βιβλίο	17
Σχετικά με τους συγγραφείς	21
Οδηγός χρήσης του βιβλίου	23
Τι σημαίνει μια παγκόσμια πανδημία για την κοινωνική έρευνα;	25
Προσθήκες σε αυτή την έκδοση	27
Ευχαριστίες	29
Τα σχόλιά σας: Οι ακαδημαϊκοί σύμβουλοί μας	31
Συντομογραφίες	33

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η φύση και η διαδικασία της κοινωνικής έρευνας 37

- 1.1 Εισαγωγή 37
- 1.2 Κοινωνική έρευνα: Τι είναι και γιατί γίνεται; 38
 - Τι είναι η «κοινωνική έρευνα»; 38
 - Γιατί κάνουμε κοινωνική έρευνα; 38
- 1.3 Το πλαίσιο των μεθόδων κοινωνικής έρευνας 39
 - Η θεωρία και ο ρόλος της στην έρευνα 39
 - Υπάρχουσα γνώση: Η βιβλιογραφία 40
 - Επιστημολογικά και οντολογικά ερωτήματα 40
 - Αξίες, ηθική και πολιτική 41
- 1.4 Τα κύρια στοιχεία της κοινωνικής έρευνας 42
 - Επισκόπηση της βιβλιογραφίας 42
 - Έννοιες και θεωρίες 42

Ερευνητικά ερωτήματα	43
Δειγματοληψία	44
Συλλογή δεδομένων	45
Ανάλυση δεδομένων	45
Η συγγραφή	46
1.5 Τα скаμπανεβάσματα της κοινωνικής έρευνας	46
Βασικά σημεία	48
Ερωτήσεις για επανάληψη	49

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Στρατηγικές κοινωνικής έρευνας: Ποσοτική έρευνα και ποιοτική έρευνα 50

- 2.1 Εισαγωγή 50
- 2.2 Θεωρία και έρευνα 51
 - Τι είδους θεωρία; 51
 - Παραγωγική και επαγωγική θεωρία 53
- 2.3 Επιστημολογικά ζητήματα 57
 - Θετικισμός 58
 - Ερμηνευτισμός 59
- 2.4 Οντολογικά ζητήματα 63
 - Αντικειμενισμός 63
 - Κονστрукτιβισμός 64
 - Οντολογία και κοινωνική έρευνα 68
- 2.5 Στρατηγική έρευνας: Ποσοτική και ποιοτική έρευνα 68
- 2.6 Περαιτέρω επιρροές στον τρόπο με τον οποίο διεξάγουμε κοινωνική έρευνα 69
 - Αξίες 70
 - Πρακτικά ζητήματα 72
- Βασικά σημεία 73
- Ερωτήσεις για επανάληψη 74

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3**Ερευνητικά σχέδια 75**

- 3.1 Εισαγωγή 76
- 3.2 Κριτήρια ποιότητας στην κοινωνική έρευνα 77
 - Αξιοπιστία 77
 - Επαναληψιμότητα 77
 - Εγκυρότητα 78
 - Η σχέση μεταξύ κριτηρίων ποιότητας και στρατηγικής έρευνας 79
- 3.3 Πειραματικό σχέδιο 80
 - Χαρακτηριστικά του κλασικού πειραματικού σχεδίου 80
 - Κλασικό πειραματικό σχέδιο και εγκυρότητα 82
 - Το πείραμα εργαστηρίου 85
 - Οιονεί πειράματα 87
 - Η σημασία του πειραματικού σχεδίου 87
- 3.4 Συγχρονικό σχέδιο 89
 - Χαρακτηριστικά του συγχρονικού σχεδίου 89
 - Αξιοπιστία, επαναληψιμότητα και εγκυρότητα 92
 - Μη χειρίσιμες μεταβλητές 92
 - Συγχρονικό σχέδιο και ερευνητική στρατηγική 93
- 3.5 Διαχρονικό σχέδιο 94
 - Χαρακτηριστικά των διαχρονικών σχεδίων 94
 - Αξιοπιστία, επαναληψιμότητα και εγκυρότητα 97
 - Προβλήματα που σχετίζονται με τα διαχρονικά σχέδια 97
 - Διαχρονικά σχέδια και ερευνητική στρατηγική 98
- 3.6 Σχέδιο μελέτης περίπτωσης 98
 - Χαρακτηριστικά του σχεδίου της μελέτης περίπτωσης 100
 - Τύποι περίπτωσης 101
 - Διαχρονική έρευνα και η μελέτη περίπτωσης 102
 - Αξιοπιστία, επαναληψιμότητα και εγκυρότητα 103
- 3.7 Συγκριτικό σχέδιο 103
 - Χαρακτηριστικά του συγκριτικού σχεδίου 103
 - Αξιοπιστία, επαναληψιμότητα και εγκυρότητα 105
 - Η μελέτη πολλαπλών περιπτώσεων 105
- 3.8 Σύνδεση της στρατηγικής έρευνας και του ερευνητικού σχεδίου 107
 - Βασικά σημεία 109
 - Ερωτήσεις για επανάληψη 109

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4**Ο προγραμματισμός του ερευνητικού εγχειρήματος και η διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων 110**

- 4.1 Εισαγωγή 110
- 4.2 Προετοιμασία για το εγχείρημά σας 111
 - Οι απαιτήσεις του εκπαιδευτικού ιδρύματος 111
 - Συνεργασία με τον επιβλέποντά σας 111
 - Η διαχείριση του χρόνου και των διαθέσιμων πόρων 112
- 4.3 Έναρξη του εγχειρήματός σας 114
 - Διατύπωση των κατάλληλων ερευνητικών ερωτημάτων 114
 - Η συγγραφή της ερευνητικής πρότασης 117
 - Η προετοιμασία για τη διεξαγωγή της έρευνας 119
- 4.4 Εκπόνηση της έρευνας και ανάλυση των αποτελεσμάτων σας 120
 - Βασικά σημεία 121
 - Ερωτήσεις για επανάληψη 121

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5**Βιβλιογραφική επισκόπηση 122**

- 5.1 Εισαγωγή 122
- 5.2 Αφηγηματικές επισκοπήσεις 123
 - Τι είναι η αφηγηματική επισκόπηση; 123
 - Γιατί να κάνετε μια αφηγηματική επισκόπηση; 126
 - Πάρτε ό,τι περισσότερο μπορείτε από το διάβασμά σας 127
- 5.3 Συστηματικές επισκοπήσεις 129
 - Τι είναι η συστηματική επισκόπηση; 129
 - Αξιολόγηση της συστηματικής επισκόπησης 133
- 5.4 Αναζήτηση στην υφιστάμενη βιβλιογραφία 134
 - Διαδικτυακές βάσεις δεδομένων 134
 - Λέξεις-κλειδιά και καθορισμός των παραμέτρων αναζήτησης 137
- 5.5 Οι βιβλιογραφικές παραπομπές στην εργασία σας 138
 - Μέθοδοι παράθεσης βιβλιογραφικών αναφορών 139
 - Ο ρόλος της βιβλιογραφίας ή του καταλόγου βιβλιογραφικών αναφορών 140
- 5.6 Αποφυγή λογοκλοπής 143
 - Τι είναι η λογοκλοπή; 143
 - Γιατί είναι σημαντικό να αποφεύγετε τη λογοκλοπή; 144
 - Πώς μπορείτε να αποφύγετε τη λογοκλοπή; 144
 - Βασικά σημεία 145
 - Ερωτήσεις για επανάληψη 146

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6**Ζητήματα δεοντολογίας και πολιτικής στην κοινωνική έρευνα 147****6.1 Εισαγωγή 148****6.2 Υφιστάμενες κατευθυντήριες αρχές δεοντολογίας 148**

Κατευθυντήριες αρχές δεοντολογίας από επαγγελματικές ενώσεις 148

Κατευθυντήριες αρχές δεοντολογίας από το ίδρυμά σας 149

6.3 Σκέψεις για τη δεοντολογία στην κοινωνική έρευνα 150

Οι δυσκολίες της συζήτησης περί δεοντολογίας 150

Στάσεις απέναντι στη δεοντολογία 151

6.4 Αρχές δεοντολογίας για τη διεξαγωγή κοινωνικής έρευνας 154

Αποφυγή πρόκλησης βλάβης στους συμμετέχοντες 154

Αποφυγή πρόκλησης βλάβης στους ερευνητές 158

Εν επιγνώσει συγκατάθεση 159

Ιδιωτικότητα 167

Παραπλάνηση 167

6.5 Δυσκολίες κατά τη λήψη δεοντολογικών αποφάσεων 168

Δεοντολογικά διλήμματα 168

Δεοντολογικά ζητήματα για δευτερογενή δεδομένα 171

Δεοντολογικά ζητήματα για διαδικτυακά δεδομένα 171

Δεοντολογικά ζητήματα για οπτικά δεδομένα 173

6.6 Η πολιτική στην κοινωνική έρευνα 173

Επιλέγοντας «στρατόπεδο» στην έρευνα 174

Χρηματοδότηση έρευνας 177

Εξασφάλιση πρόσβασης 178

Εργασία με και μέσα σε ένα ερευνητικό περιβάλλον 179

Εργασία σε ομάδα 179

Δημοσίευση ευρημάτων 179

Μέθοδος και τεχνογνωσία 180

*Βασικά σημεία 180**Ερωτήσεις για επανάληψη 181***ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ****ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7****Η φύση της ποσοτικής έρευνας 185****7.1 Εισαγωγή 186****7.2 Τι είναι η ποσοτική έρευνα; 186****7.3 Οι βασικοί προβληματισμοί των ερευνητών στην ποσοτική έρευνα 187**

Μέτρηση 187

Αιτιότητα 187

Γενίκευση 188

Επανάληψη 189

7.4 Τα κύρια βήματα της ποσοτικής έρευνας 190**7.5 Οι έννοιες και η μέτρησή τους 193**

Τι είναι μια έννοια; 193

Γιατί μετράμε; 194

Πώς μετράμε; 195

Διαστάσεις των εννοιών 199

7.6 Αξιοπιστία και εγκυρότητα των μετρήσεων 199

Αξιοπιστία 199

Εγκυρότητα 201

Σκέψεις σχετικά με την αξιοπιστία και την εγκυρότητα 204

7.7 Κριτική της ποσοτικής έρευνας 206

Αντιμετωπίζοντας τον κοινωνικό κόσμο παρόμοια με τον «κόσμο της φύσης» 206

Μια τεχνητή διαδικασία μέτρησης 206

Περιορισμένη σχέση με την καθημερινή ζωή 206

Μια στατική εικόνα της κοινωνικής ζωής 207

Η φεμινιστική κριτική 207

7.8 Από τη θεωρία στην πράξη 208

Αντίστροφη λειτουργικοποίηση 208

Έλεγχος αξιοπιστίας και εγκυρότητας 209

Δειγματοληψία 209

*Βασικά σημεία 209**Ερωτήσεις για επανάληψη 210*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8**Η δειγματοληψία στην ποσοτική έρευνα 211**

- 8.1 Εισαγωγή 212
- 8.2 Τι είναι η δειγματοληψία; 213
- 8.3 Δειγματοληπτικό σφάλμα 217
- 8.4 Πιθανοτική δειγματοληψία 219
 - Τύποι πιθανοτικού δείγματος 219
 - Οι ιδιότητες του πιθανοτικού δείγματος 223
- 8.5 Τύποι μη πιθανοτικής δειγματοληψίας 226
 - Δειγματοληψία ευκολίας 226
 - Δειγματοληψία χιονοστιβάδας 226
 - Ποσοστική δειγματοληψία 227
- 8.6 Μέγεθος δείγματος 229
 - Απόλυτο και σχετικό μέγεθος δείγματος 230
 - Χρόνος και κόστος 231
 - Μη απόκριση 231
 - Ετερογένεια πληθυσμού 233
 - Είδος ανάλυσης 234
- 8.7 Ζητήματα δειγματοληψίας στη διαδικτυακή έρευνα επισκόπησης 234
- 8.8 Τα όρια της γενίκευσης 238
- 8.9 Το σφάλμα στην έρευνα επισκόπησης και ο ρόλος της δειγματοληψίας 238
 - Βασικά σημεία* 239
 - Ερωτήσεις για επανάληψη* 239

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9**Δομημένη συνέντευξη 241**

- 9.1 Εισαγωγή 242
- 9.2 Η δομημένη συνέντευξη 242
 - Τα πλεονεκτήματα της δομημένης συνέντευξης 242
 - Άλλοι τύποι συνέντευξης 244
- 9.3 Πλαίσια συνέντευξης 245
 - Εκ του σύνεγγυς, συνέντευξη μέσω βιντεοκλήσης ή από το τηλέφωνο; 245
 - Συνέντευξη με τη βοήθεια Η/Υ 248
 - Περισσότεροι του ενός συνεντευξιαζόμενοι 249
- 9.4 Προετοιμασία για διεξαγωγή της δομημένης συνέντευξης 249
 - Προσέγγιση συνεντευξιαζόμενων 249
 - Μελετώντας το διάγραμμα 250
 - Η διατύπωση των ερωτήσεων 251
 - Η σειρά των ερωτήσεων 252
 - Εκπαίδευση και επίβλεψη 254
- 9.5 Διεξαγωγή μιας δομημένης συνέντευξης 257
 - Οικοδόμηση καλής σχέσης 257
 - Διατύπωση ερωτήσεων 257
 - Η καταγραφή των απαντήσεων 259

- 9.6 Ολοκληρώνοντας μια δομημένη συνέντευξη 259
- 9.7 Προβλήματα της δομημένης συνέντευξης 259
 - Τα χαρακτηριστικά των συνεντευκτών 260
 - Ομοιόμορφη απόκριση 261
 - Το πρόβλημα του νοήματος 262
 - Βασικά σημεία* 262
 - Ερωτήσεις για επανάληψη* 263

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10**Ερωτηματολόγια ατομικής συμπλήρωσης 264**

- 10.1 Εισαγωγή 265
- 10.2 Διαφορετικές μορφές ερωτηματολογίων ατομικής συμπλήρωσης 265
- 10.3 Σύγκριση του ερωτηματολογίου ατομικής συμπλήρωσης με τη δομημένη συνέντευξη 266
 - Πλεονεκτήματα του ερωτηματολογίου ατομικής συμπλήρωσης έναντι της δομημένης συνέντευξης 266
 - Μειονεκτήματα του ερωτηματολογίου ατομικής συμπλήρωσης έναντι της δομημένης συνέντευξης 268
- 10.4 Ο σχεδιασμός του ερωτηματολογίου ατομικής συμπλήρωσης 272
 - Σκεφθείτε την παρουσίαση και τη διάρθρωση 272
 - Παρέχετε σαφείς οδηγίες σχετικά με τον τρόπο απάντησης 276
 - Διατηρήστε μαζί τις ερωτήσεις και τις απαντήσεις 276
- 10.5 Έρευνα επισκόπησης με χρήση ερωτηματολογίου μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και έρευνα επισκόπησης με χρήση διαδικτυακού ερωτηματολογίου 276
 - Έρευνα επισκόπησης με χρήση ερωτηματολογίου μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου 276
 - Διαδικτυακή έρευνα επισκόπησης 277
- 10.6 Μεικτοί τρόποι διεξαγωγής ερευνών επισκόπησης με χρήση ερωτηματολογίου 279
- 10.7 Επιλογή του τύπου διεξαγωγής της έρευνας επισκόπησης σας 281
- 10.8 Το ημερολόγιο ως μορφή ερωτηματολογίου ατομικής συμπλήρωσης 285
- 10.9 Δειγματοληψία εμπειριών και γεγονότων 290
 - Βασικά σημεία* 291
 - Ερωτήσεις για επανάληψη* 291

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11**Η διατύπωση ερωτήσεων 292**

- 11.1 Εισαγωγή 293
- 11.2 Μορφές ερώτησης: Ανοικτές ή κλειστές ερωτήσεις; 293
 - Ανοικτές ερωτήσεις 293
 - Κλειστές ερωτήσεις 294
- 11.3 Τύποι ερωτήσεων 297
 - Προσωπικές ερωτήσεις πληροφοριακού χαρακτήρα 299
 - Ερωτήσεις πληροφοριακού χαρακτήρα που αφορούν άλλους 299
 - Ερωτήσεις πληροφοριακού χαρακτήρα που αφορούν τον πληροφορητή 299
 - Ερωτήσεις που αφορούν στάσεις 300
 - Ερωτήσεις που αφορούν πεποιθήσεις 300
 - Ερωτήσεις που αφορούν καθιερωμένα πρότυπα και αξίες 300
 - Ερωτήσεις που αφορούν γνώσεις 300
 - Επιλέγοντας τον σωστό τύπο ερώτησης 300
- 11.4 Ερωτήσεις-βινιέτες 301
- 11.5 Κανόνες σχεδιασμού ερωτήσεων 303
 - Γενικές αρχές 304
 - Τα ΠΡΕΠΕΙ κατά τον σχεδιασμό ερωτήσεων 305
 - Τα ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ κατά τον σχεδιασμό ερωτήσεων 307
- 11.6 Πιλοτική έρευνα και δοκιμαστική εφαρμογή των ερωτήσεων πριν από την έρευνα 311
- 11.7 Η χρήση υφιστάμενων ερωτήσεων 312
 - Βασικά σημεία 314*
 - Ερωτήσεις για επανάληψη 314*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12**Δομημένη παρατήρηση 316**

- 12.1 Εισαγωγή 316
- 12.2 Γιατί να παρατηρήσουμε τη συμπεριφορά; 317
- 12.3 Διεξαγωγή δομημένης παρατήρησης 320
 - Το διάγραμμα παρατήρησης 320
 - Στρατηγικές παρατήρησης της συμπεριφοράς 324
 - Δειγματοληψία για παρατήρηση 324
- 12.4 Οι παρεμβάσεις πεδίου ως μορφή δομημένης παρατήρησης 325
- 12.5 Ανάλυση των δεδομένων της δομημένης παρατήρησης 326
- 12.6 Αξιολόγηση της δομημένης παρατήρησης 327

Πλεονεκτήματα της δομημένης παρατήρησης 327

Προκλήσεις της δομημένης παρατήρησης 328

Βασικά σημεία 332

Ερωτήσεις για επανάληψη 332

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13**Ανάλυση περιεχομένου 333**

- 13.1 Εισαγωγή 333
- 13.2 Τι είναι η ανάλυση περιεχομένου; 334
- 13.3 Διεξαγωγή ανάλυσης περιεχομένου 336
 - Καθορισμός της εστίασης 336
 - Επιλογή δείγματος 337
 - Απόφαση για το τι θα καταμετρηθεί 340
 - Διαμόρφωση σχεδίων κωδικοποίησης 344
- 13.4 Ανάλυση περιεχομένου συγκεκριμένων τύπων δεδομένων 350
 - Ανάλυση περιεχομένου διαδικτυακών δεδομένων 350
 - Ανάλυση περιεχομένου οπτικού υλικού 355
- 13.5 Αξιολόγηση της ανάλυσης περιεχομένου 357
 - Πλεονεκτήματα της ανάλυσης περιεχομένου 357
 - Μειονεκτήματα της ανάλυσης περιεχομένου 358
- Βασικά σημεία 359*
- Ερωτήσεις για επανάληψη 359*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14**Η χρήση των υφιστάμενων δεδομένων 360**

- 14.1 Εισαγωγή 360
- 14.2 Δευτερογενής ανάλυση των δεδομένων άλλων ερευνητών 361
 - Πλεονεκτήματα της δευτερογενούς ανάλυσης 362
 - Μειονεκτήματα της δευτερογενούς ανάλυσης 366
 - Πρόσβαση στα αρχεία δεδομένων 367
- 14.3 Μετανάλυση 371
- 14.4 Τα επίσημα στατιστικά στοιχεία 372
 - Πλεονεκτήματα των επίσημων στατιστικών 373
 - Μειονεκτήματα των επίσημων στατιστικών 374
- 14.5 Τεράστια δεδομένα 380
 - Βασικά σημεία 383*
 - Ερωτήσεις για επανάληψη 384*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15**Ανάλυση ποσοτικών δεδομένων 385**

- 15.1 Εισαγωγή 386
- 15.2 Προσεγγίζοντας την ανάλυση ποσοτικών δεδομένων 387
- 15.3 Ένα παράδειγμα ενός μικρού ερευνητικού εγχειρήματος 388
- 15.4 Τύποι μεταβλητών 393
- 15.5 Μονομεταβλητή ανάλυση 396
 - Πίνακες συχνοτήτων 396
 - Διαγράμματα 397
 - Δείκτες κεντρικής τάσης 402
 - Δείκτες διασποράς 403
 - Διάγραμμα πλαισίου και απολήξεων (boxplot): Αποτύπωση τόσο της κεντρικής τάσης όσο και της διασποράς 403
- 15.6 Διμεταβλητή ανάλυση 404
 - Σχέσεις, όχι αιτιότητα 405
 - Πίνακες συνάφειας 406
 - Γραφήματα γραμμής 407
 - Ο συντελεστής συσχέτισης Pearson's r 407
 - Ο συντελεστής συσχέτισης Spearman's ρ 409
 - Οι συντελεστές συσχέτισης ϕ και Cramer's V 409
 - Η σύγκριση των μέσων όρων και ο δείκτης t 409
- 15.7 Πολυμεταβλητή ανάλυση 410
 - Θα μπορούσε η σχέση να είναι ψευδής; 410
 - Θα μπορούσε να υπάρξει παρεμβαλλόμενη μεταβλητή; 411
 - Θα μπορούσε μια τρίτη μεταβλητή να διαφοροποιήσει τη σχέση; 411
 - Πολλαπλή παλινδρόμηση 412
- 15.8 Στατιστική σημαντικότητα 413
 - Ο έλεγχος χ^2 415
 - Συσχέτιση και στατιστική σημαντικότητα 416
 - Η σύγκριση των μέσων όρων και η στατιστική σημαντικότητα 417
- Βασικά σημεία 417*
- Ερωτήσεις για επανάληψη 418*

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ**Η ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16****Η φύση της ποιοτικής ανάλυσης 421**

- 16.1 Εισαγωγή 422
- 16.2 Τι είναι η ποιοτική έρευνα; 422
 - Παραδόσεις και προβληματισμοί στην ποιοτική έρευνα 422

Μέθοδοι συλλογής δεδομένων
στην ποιοτική έρευνα 426

- 16.3 Οι βασικοί προβληματισμοί των ερευνητών στην ποιοτική έρευνα 426
 - Ο κόσμος μέσα από τα μάτια των ερευνώμενων 426
 - Η σημασία του κοινωνικού πλαισίου 428
 - Έμφαση στις διαδικασίες 428
 - Ευελιξία 430
 - Θεωρία και έννοιες θεμελιωμένες στα δεδομένα 431
- 16.4 Τα βασικά στάδια της ποιοτικής έρευνας 432
 - Στάδιο 1. Γενικά ερευνητικά ερωτήματα 432
 - Στάδιο 2. Επιλογή σχετικών τόπων και υποκειμένων 432
 - Στάδιο 3. Συλλογή συναφών δεδομένων 433
 - Στάδιο 4. Ερμηνεία των δεδομένων 434
 - Στάδιο 5. Εννοιολογική και θεωρητική εργασία 434
 - Στάδιο 5α και Στάδιο 5β. Αυστηρότερος προσδιορισμός των ερευνητικών ερωτημάτων και συλλογή περαιτέρω δεδομένων 434
 - Στάδιο 6. Συγγραφή των ευρημάτων/ συμπερασμάτων 435
- 16.5 Θεωρία και έννοιες στην ποιοτική έρευνα 435
- 16.6 Ποιότητα της έρευνας και ποιοτική έρευνα 437
 - Η χρήση της αξιοπιστίας και της εγκυρότητας στην ποιοτική έρευνα 438
 - Εναλλακτικά κριτήρια για την αξιολόγηση της ποιοτικής έρευνας 439
 - Μεταξύ κριτηρίων ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας 444
 - Σύνοψη του ζητήματος των κριτηρίων ποιότητας 445
- 16.7 Η κριτική της ποιοτικής έρευνας 445
 - Είναι πολύ υποκειμενική 445
 - Δύσκολα μπορεί να επαναληφθεί 445
 - Προβλήματα γενίκευσης 446
 - Έλλειψη διαφάνειας 446
- 16.8 Από τη θεωρία στην πράξη 447
- 16.9 Σύγκριση ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας 448
 - Διαφορές μεταξύ ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας 448
 - Ομοιότητες μεταξύ ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας 450
- Η εκπαιδευτική έρευνα δράσης (Τάσος Λιάμπας) 451*
- Βασικά σημεία 471*
- Ερωτήσεις για επανάληψη 472*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17**Δειγματοληψία στην ποιοτική έρευνα 473**

- 17.1 Εισαγωγή 473
- 17.2 Επίπεδα δειγματοληψίας 474
- 17.3 Τι είναι η σκόπιμη δειγματοληψία; 475
- 17.4 Συνήθεις μορφές σκόπιμης δειγματοληψίας 477
 - Θεωρητική δειγματοληψία 477
 - Γενική σκόπιμη δειγματοληψία 479
 - Δειγματοληψία χιονοστιβάδας 481
- 17.5 Βασικά ζητήματα για τη δειγματοληψία στην ποιοτική έρευνα 482
 - Μέγεθος δείγματος 483
 - Δειγματοληψία πλαισίων και ανθρώπων 486
 - Η χρήση περισσότερων της μίας δειγματοληπτικών προσεγγίσεων 486
- Βασικά σημεία 487*
- Ερωτήσεις για επανάληψη 488*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18**Εθνογραφία και συμμετοχική παρατήρηση 489**

- 18.1 Εισαγωγή 489
- 18.2 Τι είναι η εθνογραφία και η συμμετοχική παρατήρηση; 490
- 18.3 Η εκπόνηση εθνογραφίας 491
 - Απόκτηση πρόσβασης σε ένα ερευνητικό περιβάλλον 491
 - Οι ρόλοι του εθνογράφου 499
 - Λήψη σημειώσεων πεδίου 504
 - Ολοκλήρωση της εθνογραφικής έρευνας 508
- 18.4 Η συγγραφή του εθνογραφικού κειμένου 509
- 18.5 Προβληματισμοί σχετικά με την εθνογραφία 512
 - Νεότερες μορφές εθνογραφίας 512
 - Μπορεί να υπάρξει φεμινιστική εθνογραφία; 523
 - Η μεταβαλλόμενη φύση της εθνογραφίας 525
- Βασικά σημεία 526*
- Ερωτήσεις για επανάληψη 527*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19**Η συνέντευξη στην ποιοτική έρευνα 528**

- 19.1 Εισαγωγή 528
- 19.2 Η ποιοτική συνέντευξη 529
 - Ποιοτικές συνεντεύξεις έναντι δομημένων συνεντεύξεων 529
 - Τύποι ποιοτικής συνέντευξης 529
- 19.3 Προετοιμασία για τη διεξαγωγή της ποιοτικής συνέντευξης 532

Ημιδομημένη ή μη δομημένη συνέντευξη; 532

Προετοιμασία του οδηγού συνέντευξης 532

Πρακτικές προετοιμασίες 536

19.4 Η διεξαγωγή της ποιοτικής συνέντευξης 537

Χαρακτηριστικά ενός αποτελεσματικού συνεντευκτή 537

Η χρήση του οδηγού συνέντευξης 538

Μέθοδοι συνέντευξης 541

Ηχογράφηση και απομαγνητοφώνηση 548

19.5 Λήξη της ποιοτικής συνέντευξης 552

19.6 Ιστορίες ζωής και συνεντεύξεις εξιστόρησης προσωπικών γεγονότων 553

Συνεντεύξεις ιστοριών ζωής 553

Συνεντεύξεις εξιστόρησης προσωπικών γεγονότων 555

19.7 Αξιολόγηση ποιοτικών συνεντεύξεων 555

Βασικά σημεία 559

Ερωτήσεις για επανάληψη 560

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20**Ομάδες εστίασης 561**

- 20.1 Εισαγωγή 562
- 20.2 Τι είναι η ομάδα εστίασης; 562
 - Διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο οι άνθρωποι κατασκευάζουν νοήματα μέσω των κοινωνικών αλληλεπιδράσεων 563
 - Χρήση της δυναμικής της ομάδας για τη λήψη καλύτερων δεδομένων 564
 - Δίνοντας την ελευθερία στους συμμετέχοντες να διαμορφώσουν τη συζήτηση 564
- 20.3 Η διενέργεια των ομάδων εστίασης 565
 - Αριθμός ομάδων 565
 - Το μέγεθος των ομάδων 566
 - Ο βαθμός ανάμειξης του συντονιστή 568
 - Η επιλογή των συμμετεχόντων 570
 - Η διατύπωση των ερωτήσεων 572
 - Έναρξη και ολοκλήρωση 574
 - Ηχογράφηση και απομαγνητοφώνηση 575
- 20.4 Ομαδική αλληλεπίδραση στις συνεδρίες των ομάδων εστίασης 575
 - Συμπληρωματική και αντιπαραθετική αλληλεπίδραση 576
 - Ανάλυση των αλληλεπιδράσεων της ομάδας 578
- 20.5 Διαδικτυακές ομάδες εστίασης 579
 - Σύγχρονες και ασύγχρονες ομάδες 579
 - Διεξαγωγή μιας διαδικτυακής ομάδας εστίασης 579

Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των διαδικτυακών ομάδων εστίασης	582
20.6 Οι περιορισμοί των ομάδων εστίασης	585
<i>Βασικά σημεία</i>	588
<i>Ερωτήσεις για επανάληψη</i>	588

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21

Η γλώσσα στην ποιοτική έρευνα	589
21.1 Εισαγωγή	589
21.2 Ανάλυση συνομιλίας	590
Τι είναι η ανάλυση συνομιλίας;	590
Αρχές της ανάλυσης συνομιλίας	592
Απομαγνητοφώνηση και προσήλωση στη λεπτομέρεια	592
Βασικά εργαλεία της ανάλυσης συνομιλίας	592
Αξιολόγηση της ανάλυσης συνομιλίας	596
21.3 Ανάλυση λόγου	598
Τι είναι η ανάλυση λόγου;	598
Στόχοι της ανάλυσης λόγου	603
Κριτική ανάλυση λόγου	608
Αξιολόγηση της ανάλυσης λόγου	610
21.4 Επισκόπηση της γλωσσικής ανάλυσης στην ποιοτική έρευνα	612
<i>Βασικά σημεία</i>	613
<i>Ερωτήσεις για επανάληψη</i>	613

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22

Τα τεκμήρια ως πηγή δεδομένων	614
22.1 Εισαγωγή	614
22.2 Η φύση των «τεκμηρίων»	615
22.3 Προσωπικά τεκμήρια	615
Ημερολόγια, επιστολές και αυτοβιογραφίες	615
Οπτικά αντικείμενα	620
22.4 Επίσημα τεκμήρια	624
Επίσημα τεκμήρια που εκδίδονται από το κράτος	624
Επίσημα τεκμήρια από ιδιωτικές πηγές	624
22.5 Τεκμήρια μέσων μαζικής ενημέρωσης	627
22.6 Ψηφιακά μέσα	628
Ιστοσελίδες	628
Blogs και vlogs	629
Κανάλια συνομιλίας (chatrooms), φόρουμ και διαδικτυακές κοινότητες	631
Μέσα κοινωνικής δικτύωσης	632
22.7 Η ερμηνεία των τεκμηρίων	632
Αντικατοπτρίζουν τα τεκμήρια την πραγματικότητα;	633

Προσεγγίσεις στην ερμηνεία των τεκμηρίων	636
22.8 Επισκόπηση της έρευνας με τεκμήρια	641
<i>Βασικά σημεία</i>	643
<i>Ερωτήσεις για επανάληψη</i>	643

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23

Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων	644
23.1 Εισαγωγή	645
23.2 Μια σύνοψη της ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων	645
23.3 Αναλυτική επαγωγή	645
23.4 Εμπειρικά θεμελιωμένη θεωρία	647
Εργαλεία της εμπειρικά θεμελιωμένης θεωρίας	648
Κωδικοποίηση στην εμπειρικά θεμελιωμένη θεωρία	649
Διαδικασίες και αποτελέσματα της εμπειρικά θεμελιωμένης θεωρίας	651
Η κριτική για την εμπειρικά θεμελιωμένη θεωρία	653
23.5 Κωδικοποίηση ποιοτικών δεδομένων	657
Πώς κωδικοποιούμε ποιοτικά δεδομένα	657
Προβλήματα με την κωδικοποίηση ποιοτικών δεδομένων	660
23.6 Θεματική ανάλυση	661
Η θεματική ανάλυση με βάση την προσέγγιση του Πλαισίου Κωδικοποίησης	662
Πώς να προσδιορίσετε θέματα χρησιμοποιώντας την προσέγγιση του «Πλαισίου»	663
Η θεματική ανάλυση ως βάση μιας γενικής προσέγγισης της ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων	664
23.7 Αφηγηματική ανάλυση	666
Χαρακτηριστικά της αφηγηματικής ανάλυσης	666
Κριτικές της αφηγηματικής ανάλυσης	670
23.8 Σύνθεση ποιοτικών μελετών	670
Μετεθνογραφία	671
Θεματική σύνθεση	672
23.9 Λογισμικό ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων με τη βοήθεια υπολογιστή (CAQDAS)	673
Η αυξανόμενη χρήση του CAQDAS	674
Αξιολόγηση του CAQDAS	675
Πρέπει να χρησιμοποιούμε το CAQDAS;	678
<i>Βασικά σημεία</i>	678
<i>Ερωτήσεις για επανάληψη</i>	679

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΕΡΕΥΝΑ ΜΕΙΚΤΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24

Έρευνα μεικτών μεθόδων 683

24.1 Εισαγωγή 683

24.2 Γιατί να συνδυάσουμε μεθόδους; 684

Τριγωνοποίηση 685

Πληρότητα 685

Δειγματοληψία 689

Ενίσχυση 690

24.3 Πόσο οριστικός είναι ο διαχωρισμός μεταξύ ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας; 691

Επιστημολογικές και οντολογικές θέσεις 692

Οι «διαχωρισμοί» μεταξύ ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας 695

24.4 Τύποι έρευνας μεικτών μεθόδων 697

Το συγκλίνον ερευνητικό σχέδιο 698

Το διαδοχικό επεξηγηματικό ερευνητικό σχέδιο 699

Το διαδοχικό διερευνητικό ερευνητικό σχέδιο 700

24.5 Διεξαγωγή έρευνας μεικτών μεθόδων 702

Τι είναι η προστιθέμενη αξία της χρήσης μεικτών μεθόδων; 702

Είναι το ερευνητικό σχέδιο κατάλληλο για τα ερευνητικά ερωτήματα; 703

Πώς θα ενοποιηθούν τα δεδομένα; 703

Είναι οι δεοντολογικές διαδικασίες ενδεδειγμένες και για τις δύο μεθόδους; 703

Είναι εφικτό να ολοκληρωθεί το ερευνητικό έργο εντός του χρονικού πλαισίου; 704

Περαιτέρω προβληματισμοί 705

Βασικά σημεία 706*Ερωτήσεις για επανάληψη* 707

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25

Η συγγραφή της κοινωνικής έρευνας 708

25.1 Εισαγωγή 708

25.2 Συμβουλές για μια επιτυχημένη συγγραφή 709

Ξεκινήστε νωρίς 709

Δομήστε σωστά το κείμενό σας 710

Να είστε πειστικοί 710

Παρέχετε συνόψεις σε διάφορα μέρη της εργασίας σας 711

Αιτιολογήστε τις αποφάσεις σας 711

Διατηρήστε μια επιχειρηματολογία 711

Γνωρίστε τις συμβάσεις και τις απαιτήσεις του ιδρύματός σας για τη συγγραφή μιας διπλωματικής εργασίας 711

Αποφύγετε τη μεροληπτική γλώσσα 713

Λάβετε ανατροφοδότηση 713

Εκπληρώστε τις υποχρεώσεις σας 713

25.3 Πώς να δομήσετε την εργασία σας 714

Σελίδα τίτλου 714

Ευχαριστίες 714

Κατάλογος περιεχομένων 715

Περίληψη 715

Εισαγωγή 715

Βιβλιογραφική επισκόπηση 716

Ερευνητικές μέθοδοι 716

Αποτελέσματα 717

Συζήτηση 718

Συμπεράσματα 718

Παραρτήματα 719

Βιβλιογραφικές αναφορές 719

25.4 Η συγγραφή ποσοτικής, ποιοτικής και μεικτών μεθόδων έρευνας 719

Η συγγραφή της ποσοτικής έρευνας 719

Η συγγραφή της ποιοτικής έρευνας 724

Η συγγραφή της έρευνας μεικτών μεθόδων 729

Βασικά σημεία 735*Ερωτήσεις για επανάληψη* 735*Γλωσσάριο* 737*Παραπομπές* 757